

FUGLEKVARTERET VEST

Grønne sammenhænge, grønne fællesskaber

*Ansøgning om områdefornyelse i Bispebjerg
Københavns Kommune 2011*

Kvarterudvikling

Oktober 2011

Teknik- og Miljøforvaltningen

Center for Bydesign

Njalsgade 13

KBH S

Postboks 447

1505 KBH V

Tlf: 3366 3366

Fax: 3366 7020

Email:bydesign@tmf.kk.dk

FUGLEKVARTERET VEST

Grønne sammenhænge, grønne fællesskaber

*Ansøgning om områdefornyelse i Bispebjerg
Københavns Kommune 2011*

FUGLEKVARTERET

Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen har i år godkendt at Københavns Kommune søger Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om to nye områdefornyelser med opstart 2012. De to udpegede områder ligger i bydelen Bispebjerg og grænser op til Nørrebro, Vanløse og Frederiksberg. I daglig tale kaldes de to områder til sammen for 'Fuglekvarteret', da alle veje i kvarteret er opkaldt efter fugle. Fuglekvarteret er omkranset af store færdselsårer, som afskærer kvarteret fra resten af Bispebjerg og København og giver kvarteret en skarpt defineret afgrænsning. Ansøgningerne om områdefornyelse er opdelt i Fuglekvarteret Øst med temaet "Privat medejerskab og skolen som dynamo" og i Fuglekvarteret Vest med temaet "Grønne sammenhænge, grønne fællesskaber".

Målene for områdefornyelsen skal ses i sammenhæng med Københavns Kommunes politik for udsatte byområder. En politik, der skal sikre, at byen fortsat hænger sammen fysisk og socialt. Dette skal ske ved positiv særbehandling. Områdefornyelsen i Fuglekvarteret skal vise, at der såvel i København som i resten af landet gennem fysiske investeringer og aktiv inddragelse af borgere og brugere kan skabes udvikling og fornyelse. Områdefornyelsen skal vise, at det kan ske samtidig med, at der vises respekt for kvarterets egenart, kulturelle mangfoldighed og sociale rummelighed.

Når områdefornyelsen er forbi, vil Fuglekvarteret være et sted med et levende byliv og en rummelig stemning.

DE FIRE OVERORDNEDE UDFORDRINGER I KVARTERET:

- 1) Kvarteret er isoleret fra resten af bydelen på grund af store trafikerede veje
- 2) Mangel på grønne forbindelser og lokale mødesteder
- 3) Mangel på ejerskab og social rumlighed
- 4) Stort antal af små boliger og mange lejligheder med installationsmangler

FUGLEKVARTERET VEST

Fuglekvarteret Vest giver på mange måder et indtryk af at være et usammenhængende boligkvarter. Et Kvarter der gradvist er blevet bygget op tilfældigt som byen voksede. Stærevej deler kvarteret op i to: det ældre boligkvarter på den ene side og 60ernes boligblokke på den andens side. Udover at stå kontrastfyldte til hinanden virker disse to dele også usammenhængene indad til. I den nyere boligbebyggelse er fælles arealerne generelt kun tænkt til parkering og er lukkede til ud mod vejen og til det grønne areal omkring Slangebebyggelsen og Nordvest parken. Kun enkelte lejepladser bryder fælles arealernes flisebelægning og de få grønne hjørner der findes er dårlig vedligeholdte og skaber mørke gyder i stedet for grønnere arealerne.

På den anden side af Stærevej giver den ældre boligbebyggelse et forvirret lidt snørklet præg med små gader og små aflukker. Denne opdeling og usammenhængende struktur afspejler sig i kvarterets befolkning. Beboerne bruger kun, i mindre grad, kvarteret som opholdssted og mødested blandt naboer.

Kvarterets potentiale er at være meget grønt. Forhaver og små grønne arealer ses overalt men er fremstår nedslidte og forladte. Områdefornyelsen vil forskønne og dyrke de grønne arealer i kvarteret. Det grønne boligkvarter skal være visionen som beboerne kan være sammen om og gennem den forene de to dele af fuglekvarteret Vest.

TEMA:

GRØNNE SAMMENHÆNGE, GRØNNE FÆLLESSKABER

Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Vest vil styrke kvarterets fysiske sammenhæng ved at åbne kvarterets grønne arealer op og omdanne Stærevej til en grøn kile, som binder kvarteret sammen fremfor som i dag at dele det i to. Med fokus på kvarterets potentiale som en grøn oase vil områdefornyelsen opdyrke sammenhænge og fællesskaber for alle kvarterets beboere.

Med Nordvestparken, som ligger i kvarteret, havde man under Kvarterløft NV for første gang succes med at åbne et privat areal og omdanne det til en offentlig park. Denne idé skal videreføres i Fuglekvarteret Vest og gøre kvarteret til et godt eksempel i København. Områdefornyelsen skal danne fællesskaber og partnerskaber, hvor kommune, private grundejere og beboere går sammen om at udvikle kvarteret til et grønt kvarter. Områdefornyelsen skal desuden se på muligheden for at åbne AAB's fællesareal på Stærevej mod Hulgårdsparken, og planerne fra det oprindelige projekt for Nordvestparken, hvor Frederikssundsvejens Skoles arealer var inddraget i parken, skal tages op på ny.

En intensiv inddragelse af forskellige beboere i både udvikling, drift og anlæg af friarealer skal skabe grønne byrum for alle. Eksempler fra andre udsatte byområder har vist, at arbejdet omkring de grønne arealer kan være med til at danne fællesskaber på tværs af forskellige grupper og etablere ejerskab og bedre sociale sammenhænge i et område.

Den fysiske omdannelse af kvarteret til en sammenhængende grøn oase skal være omdrejningspunkt for, at nye fællesskaber kan opstå.

UDFORDRING 1)

KVARTERET ER ISOLERET FRA RESTEN AF BYDELEN PÅ GRUND AF STORE TRAFIKEREDE VEJE

Massive trafikstrømme omkranser kvarteret (Ca. 110.000 biler i døgnet)

Manglende forbindelser til og fra kvarteret isolerer kvarteret

Kvarteret er præget af bilisme

Dårlige forhold for bløde trafikanter

FOKUS PÅ DEN BLØDE TRAFIKANT

Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Vest skal være med til at skabe bedre trafikale forbindelser til resten af Bispebjerg og København. Kvarteret skal udvikles fra at være et isoleret ud-kantskvarter til at indtage en central rolle som bindeled mellem Bispebjerg, Nørrebro og Frederiksberg og på den måde blive bedre integreret i København. Områdefornyelsen skal sætte fokus på at udvikle strategier og løsninger, der kan afhjælpe de problemer, de massive trafikstrømme omkring kvarteret medfører. Områdefornyelsen skal være med til at forbedre forholdene for fodgængere og cyklister og bidrage til ambitionen om København som verdens bedste cykelby. Der skal derfor indtænkes grønne cykelruter igennem Fuglekvarteret og desuden være øget fokus på at etablere sikre overgange for bløde trafikanter, så de trygt kan krydse de trafikerede veje, der omkranser kvarteret.

VEST

INDSATSOMRÅDER

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET VEST VIL ARBEJDE FOR:

Trygge cykel- og fodgængerovergange ind og ud af kvarteret

Grønne cykelruter gennem kvarteret

Bedre forhold for bløde trafikanter

UDFORDRING 2)

MANGEL PÅ GRØNNE FORBINDELSER OG LOKALE MØDESTEDER

Mangel på attraktioner og lokale aktiviteter

Få mødesteder

Fysiske barrierer mellem bebyggelserne

MERE SAMMENHÆNGENDE LEVENDE BYRUM

Den fysiske udformning af Fuglekvarteret Vest skaber mange spændende elementer qua de karakteristiske bebyggelser og de mange forskelligartede arkitektoniske udtryk. Flere steder findes desuden velfungerende byrum indenfor de enkelte bebyggelser. En del byrum fremstår dog nedslidte, og der mangler sammenhæng byrummene i mellem. En oplagt indsats for Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Vest er igangsættelse af initiativer, der kan skabe sammenhæng mellem de usammenhængende byrum og samtidigt styrke kvarterets park- og havebyskarakter. Byrummene skal fungere som levende, lokale mødesteder, hvor der kan organiseres aktiviteter som direkte tilbud til beboerne. Ved at forbedre trafikforholdene og tiltrække mere erhverv og handel, kunne Mågevej desuden omdannes til en samlende central gade. Mågevej har brede fortove og butiksfacader i stueetagen og udgør et naturligt centrum for hele Fuglekvarteret.

VEST

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET VEST VIL ARBEJDE FOR:

En grøn oase i kvarterets nordlige del ved færdiggørelse af 1001 træ-projektet fra kvarterløft Nordvest (udvidelse af Nordvestparken)

Udvikling af kvarterets veje til attraktive, grønne byrum (flere opholdsmuligheder, forhaver med mere)

Inddragelse af beboere i anlæg og drift af en række byhaver i kvarteret

Sammenhæng mellem Nordvestparken og de omkringliggende bebyggelser

Omdannelse af Stærevej til et aktivt, grønt strøg, der binder boligområderne langs vejen sammen

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

1001 TRÆ

UDFORDRING 3) MANGEL PÅ EJERSKAB OG SOCIAL RUMLIGHED

Manglende relationer og netværk

Isolerede beboergrupper og manglende social sammenhængskraft

Mange psykisk syge og misbrugere i kvarteret

Ringe sundhedstilstand

BEBOERNE SKAL INDDRAGES I UDFORMNINGEN AF DERES KVARTER

Områdefornyelsen skal arbejde med aktiv inddragelse af socialt udsatte grupper, og der skal findes metoder til at skabe rum til ophold og samvær, som fungerer for alle - også de socialt udsatte. Uformelle mødesteder og væresteder kan styrke inklusionen af de mest udsatte og skabe en platform for opsøgende socialt arbejde. Områdefornyelsen skal være med til at øge sundheden ved at igangsætte lokale aktiviteter og skabe de fysiske rammer for at udsatte grupper kommer mere ud, bruger kvarteret mere og deltager mere aktivt i bylivet.

VEST

INDSATSOMRÅDER

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET VEST VIL ARBEJDE FOR:

Plads til socialt udsatte i kvarterets byrum

Inddragelse af beboere og borgere i udviklingen af kvarteret

Aktive byrum og forbindelser for bløde trafikanter der opfordrer til bevægelse og på den måde bidrager til motion og sundhed

Etablering af byhaver og andre sociale fællesskaber med udgangspunkt i det grønne

UDFORDRING 4) STORT ANTAL AF SMÅ BOLIGER OG MANGE LEJLIGHEDER MED INSTALLATIONSMANGLER

Små boliger

Installationsmangler

Nedslidning

Brug for flere grønne gårdhaver

BEDRE BOLIGFORHOLD

Sammenhængen mellem områdefornyelses- og byfornyelsesindsatsen skal forbedres. En Områdefornyelsesindsats er en optimal ramme for at udbrede viden om ansøgningsmuligheder for byfornyelsen. Områdefornyelsen vil forbedre sammenhængen mellem områdefornyelses- og byfornyelsesindsatsen.

Områdefornyelsen aktiverer mange borgere gennem de lokale dialogprocesser og ved tilstedeværelsen af et lokalt sekretariat. Sekretariatet kan anvendes i endnu højere grad end tidligere til at udbrede viden om ansøgningsmuligheder for byfornyelsen.

Sideløbende med områdefornyelsesansøgningen har Statens Byggeforsknings Institut og Københavns Kommunes Byfornyelseskontor ansøgt Ministeriet for By, Bolig og landdistrikter om midler til et forsøgs- og udviklingsprojekt om energirenoveringer og borgerdeltagelse. Hvis projektet bliver igangsat, er det aftalt, at det skal afprøves i byfornyelsesindsatsen i Fuglekvarteret.

VEST

INDSATSOMRÅDER

OMRÅDEFORNYELSEN FUGLEKVARTERET VEST VIL ARBEJDE FOR:

En overordnet kommunikationsplan som opfordrer kvarterets beboere og boligforeninger til at ansøge om byfornyelse

Energirigtige renoveringer og opgradering af boligmassen i kvarteret

Grønne gårdhaver og projekter med lokal afledning af regnvand

ØKONOMI:

Områdefornyelsen i Fuglekvarteret Vest forventes at have en samlet budget på 30 mio. kr. Der ansøges om fuld udgiftsramme fra Staten på 10 mio. kr., som skal suppleres med 2/3 del fra Københavns Kommune (20 mio. kr.) Derudover forventer Københavns Kommune at mobilisere private investeringer i kvarteret, så den samlede investering i kvarteret forøges markant.

TIDSPLAN

Februar- juni 2011

Udvælgelse af kvarter, indledende analyse, workshops mm.

Juni - oktober 2011

Udarbejdelse af to ansøgninger med inddragelse af de øvrige kommunale forvaltninger

Oktober - marts 2011

Politisk behandling i alle forvaltninger og Borgerrepræsentationen

Januar - april 2012

Ansøgninger til godkendelse i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Februar - maj 2012

Gennemførelse af forprojekt i Fuglekvarter Vest og Øst

April - maj 2012

Ansættelse af projektchef

Juni 2012

Ansættelse af sekretariat

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen